

DOM

afsagt den 21. januar 2015

Rettens nr. 2-2049/2014

Politiets nr. 4100-86256-00001-12

Anklagemyndigheden
mod

Tiltalte (T)

CPR nr. 1

Anklageskrift er modtaget den 27. august 2014.

T er tiltalt for overtrædelse af

lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed §§ 78-79, jf. § 47, stk. 2 og stk. 3, ved – som konstateret ved Sundhedsstyrelsens tilsynsbesøg den 14. maj 2013 - i perioden fra den 1. januar 2011 til den 31. august 2012 i sin tandlægeklinik på Adresse 1 i By 1 at have udøvet tandlægeforbeholdt virksomhed uden at have autorisation som tandlæge, idet tiltalte i 29 tilfælde (konstateret ved stikprøvekontrol) foretog tandlægeforbeholdt behandling af patienter, ligesom tiltalte herved handlede på en måde, der var egnet til at vække forestilling om, at hun havde autorisation som tandlæge.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Anklagemyndigheden har endeligt påstået konfiskation af et skønsmæssigt fastsat beløb i størrelsesordenen 100.000 kr. hos T, jf. straffelovens § 75, stk. 1.

Tiltalte har principalt påstået sagen afvist, subsidiært har påstået sig frifundet.

Sagens oplysninger

T har forklaret, at hun blev færdiguddannet som tandplejer i januar 2004. Herefter fik hun arbejde i By 2. Pr. 1. juni 2008 fik hun job i tandlægeklinikken på Adresse 1. Det var da Vidne 1 (V1)

der ejede klinikken. Det skete med henblik på, at de senere skulle samarbejde om klinikken. På daværende tidspunkt arbejdede der ud over V1 yderligere tre tandlæger på klinikken. Der var dog i flere perioder en tandlæge på barselsorlov. Der var da ingen andre tandplejere end hende. De var vist tre klinikassistenter. Meningen med deres samarbejde var, at V1 skulle være den ansvarshavende tandlæge, og at hun stort set skulle stå for alt det øvrige, som ikke var tandlægerelateret. Hun overtog klinikken pr. 1. august eller 1. september 2009. Hun havde et firma, og V1 havde et andet. Hun havde et ydernummer som tandplejer. V1 havde et ydernummer som tandlæge, og de kørte på hver deres ydernummer. Tandplejere skal ikke have et ydernummer, men hun fik et, fordi det gav økonomiske fordele, blandt andet fordi det gav hende mulighed for at sænke nogle priser i forhold til patienterne og stadig på det samme fra sygesikringen. Da hun og V1 indgik samarbejdet, blev klinikken hovedrenoveret, og hun leasede nyt udstyr. Hun skulle tage flere og flere undersøgelser, så tandlægerne kunne fordybe sig i det tandlægeforbeholdte arbejde. På klinikken gik de alle i ens kliniktøj. Det var de samme ansatte, som fortsatte, da hun indgik samarbejdet med V1. V1 fortsatte med at komme på klinikken. Han havde egne patienter. Hun gav V1 et honorar for at være ansvarshavende. Det er usædvanligt, at en tandplejer ejer klinikker, men det er - lige som ved privathospitaler - det, som politikerne har lagt op til. Hun lavede fortrinsvis tandplejararbejde, men hun lavede også lidt bogholderiarbejde og bistod det øvrige personale administrativt. Tandlægeforbeholdt arbejde kan uddelegeres, og det gjorde V1 til hende. Da hun blev ansat, blev hun løbende oplært i forskellige situationer, f.eks. lærte hun, ved brug af udtrukne tænder, at lave fyldninger. Oplæringen skete under V1's supervision. Hun tog også et kursus i operativ kariesterapi. Der kan gives en rammedelegation til gentagne behandlinger af ting, som man må lave ofte. Den skal være skriftlig. Der kan også gives delegation fra sag til sag. Det fik hun. Det er hende og V1, der i fællesskab har lavet rammedelegationen i bilag 9. Selve nedskrivningen er foretaget af hendes mand, V2, som var administrationschef på klinikken. Efterfølgende godkendte V1 og hun det nedskrevne. En I-fladet plastfyldning er mere end det, hun måtte gøre som tandplejer. Aftrykningstagning med videre som nævnt i rammedelegationen er også noget, som det normalt kun er tandlæger, som må lave. Hun har fået oplæring på området. Nødbehandlinger er, hvis der kommer en patient ind, som har ondt i en tand. Så kan hun lave noget, afhængig af hvad det er. Diagnosticering hører normalt ind under det, som en tandplejer kan lave. Det er langt fra alt, hun kan lave som nødbehandlinger. Hun har adskillige gange ringet til V1 i sådanne nødstilfælde. Hun måtte foretage mere arbejde end anført i rammedelegationen, og det har V1 også skrevet om i denne sag. Også inden hun indgik samarbejdet med V1, udførte hun tandlægeforbeholdt arbejde. Hun husker ikke, om der da lå en rammedelegation. Den mundtlige videregående delegation fungerede i V1's aktive periode sådan, at hun fik fat i ham på klinikken. Senere kontaktede hun V1 på telefon. Vidne 3 blev ansat som V1's forlængede arm på klinikken. Hun kunne også tale med en anden tandlæge i

Vidne 2 (V2)

huset, men det var oftest **V1**, hun talte med. Foreholdt at hun til politirapport, sagens forhold 1, bilag 2 a, side 4, 2. afsnit, skulle have forklaret, at hun ikke var vidende om, hvorvidt der var en rammedelegation, og heller ikke vidende om hvorvidt hendes mand muligvis havde lavet en sådan, efter politiet havde forespurgt efter en sådan, har tiltalte forklaret, at hun ikke har forklaret sådan til politiet. Måske havde hun glemt ordet rammedelegation, men hun har hele tiden vidst, at den var der. Hun kan ikke huske, hvor hun opbevarede rammedelegationen. Det var hendes mand, som var administrationschef, som opbevarede den. Hun ved ikke, om andre ansatte på klinikken kendte til rammedelegationen, men de vidste fra **V1**, at hun gerne måtte udføre det tandlægeforbeholdte arbejde. Af tandlægeforbeholdt arbejde har hun udført simple fortandsfyldninger. Hvis man i det hele taget kan tale om "udtrækning", har hun også udtrukket paradontosetænder. Der har kun været tale om tænder, der sad så løse, at de kunne tages med et par fingre. Hvis hun har lavet sådanne behandlinger, er det også journalført, at bedøvelsen er lagt af en tandlæge, som har været med i forløbet. Det er rigtigt, at listerne i bilag 40 og 41 er fra hendes system. Hun brugte initialerne **Ta** når hun udførte tandlægeforbeholdt arbejde. Ellers brugte hun initialerne **Tb**. Nogle gange kan der godt være lavet tandlægeforbeholdt arbejde under initialerne **Tb**. Det, der er anført under koden DFG, er en større undersøgelse, som laves, hvis det er længe siden, en patient har været i stolen. Det er undersøgelser, som der gives tilskud til. Hun må gerne laves dem som tandplejer, hvis der er en tandlæge indover. Det er tandlægeforbeholdt arbejde. Det, der er anført under forkortelsen E4DEMAXIK, har at gøre med at lave kroner. Det kan godt passe, at der ikke er tilskud til sådanne behandlinger. Det, der er anført under forkortelsen PF, er flerfladede plastfyldninger. Disse behandlinger fik hun enkeltstående tilladelser til. Hvis det er hende, der har lavet behandlingen under initialerne **Ta** kørte det på **V1's** ydernummer, og så ydede regionen tilskud. Regionen vidste godt, at det forholdt sig sådan. Regionen sender afregninger tilbage med angivelse af fejl, hvis den kan se, at tandlægeforbeholdt arbejde er udført af en tandplejer. Nogle tandplejerydelser er der tilskud til. Tandplejere må lave det arbejde, der er anført på forsiden af side 65, hvis det er uddelegeret. Det, der i den første journal er anført på side 3, under den 18. januar 2011, er hendes initialer som tandplejer. På side 6 i den samme journal under den 1. november 2011 står der, at hun har cementeret en krone. Kronen var fremstillet af en tekniker. Det, der er nævnt under den 4. januar 2011 i den første journal er tandlægeforbeholdt arbejde. **Tb**-SLUT betyder, at patienten har været oprettet til hende som **Tb**. Det, der på samme side er anført fra den 29. marts 2011, mener hun ikke, hun har lavet. Det var ikke noget, som hun kunne lave på rammedelegationen. Der har været mange fejlkilder. Hvis en regning skulle annulleres, fordi noget skulle tilføjes, skulle den pågældende regning oprettes igen. Hvis den, som oprettede den nye regning, ikke var opmærksom på at få de rette initialer på, ville der kunne ske fejl, idet oprettelsen som udgangspunkt skete hos den behandler, som patienten var oprettet til. Det på trods af, at behandlingen kunne være udført af en anden person. Patienterne var således som oftest tilknyttet en bestemt person, og det var igen oftest en

tandplejer. I disse situationer krævede det en aktiv ændring, hvis behandlere havde været en anden end den person, som patienten var oprettet til. En anden fejlkilde kunne være, at der ved forkert brug af genvejstast i edb-systemet kunne ske flytning af ydelser fra en behandlingsplan op i journalen som værende udførte. En tredje fejlkilde kunne være, at nogle patienter, som ikke var afsluttet, nogle gange ved en fejl blev tilsendt regninger på ydelser, som de ikke havde fået udført. En yderligere fejlkilde kunne være som følge af cross over, hvis en person først var sat på til at skulle være hos en tandlæge, f.eks. fra kl. 09.00-09.15 og derefter hos en tandplejer, f.eks. fra kl. 09.15-09.30. Så blev journalnotater foretaget under tandplejertiden tilskrevet tandplejeren, også selv om de faktisk var lavet af tandlægen. Det samme ville ske, hvis tandlægen under patientens behandling hos tandplejeren tilføjede noget i ydelsen. Fejl som denne skete ofte, men fejlene blev oftest fanget. Man skulle selv gå ind at rette for at undgå denne fejl. En mulig fejlkilde er også, at hvis hun ved eftersyn kunne konstatere, at der skulle laves tandlægebehandling, og der har været en tandlæge til rådighed til at lave det med det samme, så kan være sket det, at tandlægen er kommet ind og har lavet behandlingen. Journalen i hendes navn har så kørt videre, hvis tandlægen ikke har husket at skifte navn. En yderligere fejlkilde kan være, hvis der har været en forkert patient fremme på skærmen, eller at alle havde adgang til alles initialer, således at alle kunne skrive i alles journaler. Endvidere har virksomhedens revisor og it-support haft adgang til systemet. Alle disse fejlkilder har kunnet føre til, at hun har været registreret for arbejde, som hun ikke har udført. Det er oftest hektisk på en tandklinik. Der sker fejl. Måske har nogle plantet nogle ting af mindre økonomisk betydning på hende. I relation til den behandling, der i bilag 66 er anført for den 29. marts 2011, har hun ikke lavet den behandling. Hun har aldrig lavet en bedøvelse som den beskrevne. Der er her ikke tale om en cross over fejl, men nærmere om, at den pågældende patient ikke har været oprettet i aftalebogen, men været tilknyttet hende som primær behandler. Hun har som led i sin ledelse ikke kontrolleret alle journaler, men løbende gjort opmærksom på de fejlkilder, der var i journalerne. De var meget påpasselige. I det system, som hun arbejder i i dag, er der mange af de samme fejlkilder. Det er rigtigt, at fejlkilderne kunne betyde, at de gik glip af tilskud. De kunne ikke ændre programmeringen, og andre systemer var - og er - ikke bedre. Der har hende bekendt ikke været problemer med det tandlægeforbeholdte arbejde, som hun har udført. Efter **Vidne 3** blev bortvist, ringede **Vidne 3's** veninde, **Person 1**. Kort tid efter klagede **Person 1** over noget arbejde, hun havde fået udført. Ingen af de andre tandlæger påtalte hendes arbejde. Tværtimod fik hun ros for sit arbejde. Hendes patienter vidste, at hun var tandplejer. Hun sagde det til nye patienter. Under behandlingen kunne patienterne se tv-spots, hvor hun blev betegnet som tandplejer. Der har også været reklamer i ugeavisen, hvor hun har været anført som sådan. På klinikens hjemmeside var hun angivet med sin titel som tandplejer. Patienterne fik at vide, når hun udførte tandlægeforbeholdt arbejde. Hun skrev det nok ikke for meget i journalerne, at hun havde fået mundtligt samtykke hertil, men det havde hun. Hvis der under en af hendes behandlinger opstod behov for hjælp,

fik hun som udgangspunkt fat i en af tandlægerne i huset, f.eks. V1 V1's tilsyn er foregået på forskellige plan. I starten var han hele tiden til stede og holdt hende stort set fysisk i hånden. Senere blev hun dygtigere, og så kunne hun selv. Senere var der ikke nogen, der så på hende i de konkrete tilfælde. V1 var først til stede næsten dagligt og derefter mindre. Han stoppede aldrig med at komme. Det var meget efter behov. Hun har måske sammenlagt lavet tandlægeforbeholdt arbejde svarende til 4-5 dage i hele tiltaleperioden, så der var ikke behov for, at V1 kom hver eller hver anden dag. V1 er også kommet om aftenen, hvor de har gennemgået cases med tandlægeforbeholdt arbejde. Hun er også nogle gange kørt forbi V1's bopæl på vej hjem fra arbejde. V1 har aldrig været uenig i hendes behandlinger. Hun ved ikke nøjagtigt, hvor meget V1 har kommet på klinikken. Hendes klinik var delt op, således at V1 ejede noget. Hendes del af klinikken var ejet af et anpartsselskab, som igen var ejet af et holdingselskab. Hun var direktør i såvel driftselskabet som holdingselskabet og ejede alle anparterne i holdingselskabet. Pengene fra sygesikringen for det tandlægeforbeholdte arbejde tilfaldt V1's ydernummer. Den resterende del af betalingen gik ind i hendes klinik. Listerne i bilag 40 og 41 er statistiklister, som giver et overblik. De er ikke nøjagtige. Hvis de havde været nøjagtige, havde de kunnet danne grundlag for provisionsberegning, men det gjorde de ikke. Hvis der har været rettelser, f.eks. hvis man er blevet opmærksom på fejl, har det givet anledning til rettelser, uden at det har kunnet ses på listerne i bilag 40 og 41. De har af deres support fået at vide, at de ikke må bruge tallene som grundlag for provision. Hertil brugte de nogle helt andre tal. Vareforbruget ligger dybt inde i bogholderiet. Hendes mand V2 var ansat som administrationschef. Han havde at gøre med alt, der ikke vedrørte tandlægebehandlingen. Hun var ansat i sit driftselskab. Hun fik herfra en løn på 25.000 kr. om måneden. Hun har ikke fået udbytte fra nogen af sine selskaber. På grund af at V1 blev midlertidigt frataget sin autorisation, og på grund af denne sag, mistede hendes klinik patienter. Begge selskaberne er nu konkurs. Hun behandlede tit nok 10-12 patienter pr. dag, svarende til 2.500 - 3.000 pr. år. I gerningsperioden har langt under en procent af hendes arbejde været tandlægeforbeholdt. Hun er oplært i foretagelse af forundersøgelse til implantater og til at tage aftryk af og fastgøre kroner. Hun drøftede sin uddannelse med V1, som bistod hende og vejledte hende i, hvad der var relevant for hende. Hun har aldrig udgivet sig for at være tandlæge. Den mest sandsynlige grund til, at hun er anført som behandler i forhold til tandlægeforbeholdt arbejde i det anførte omfang, er fejkilder. I et af tilfældene står der konkret i journalen, at arbejdet udført under hendes initialer er udført af en bestemt anden person. Hun har f.eks. helt sikkert aldrig lavet en 3-fladet fyldning. Det ville hun have kunnet huske. Den anførte bedøvelse i bilag 66 ved hun slet ikke, hvordan hun skal lægge for ikke at lave en nerveskade.

Vidne 4 har forklaret, at hun er overtandlæge i Sundhedsstyrelsen. Hun har været ansat i 10 år. Mistanken mod T byggede dels på

en henvendelse fra Person 2 dels på henvendelser fra personer på V2's klinik. De bad så fra Sundhedsstyrelsens side politiet om at foretage undersøgelser. Autoriseret tandlæge er i højeste grad en beskyttet titel. Det fremgår af autorisationsloven. En nyuddannet tandlæge må lave alt, men det kræver 1440 timers virke under supervision at få ret til selvstændigt virke. Det er ikke delegation. En tandplejer har sit område og må uddelegere. Tandlægeforbeholdt arbejde må uddelegeres, men det kræver en instruks. Det fremgår af instruksbekendtgørelsen. Hvis invasivt arbejde er uddelegeret, skal der være en skriftlig instruks, som faktisk er en kogeboek for, hvordan der skal gås frem, og som angiver ansvarsforholdene. En klinikassistent kan f.eks. efter delegation rense tænder. Så er der en udførlig arbejdsbeskrivelse for den opgave. Instruksen skal udarbejdes af den, der delegerer. Instruksen kan opbevares forskellige steder i klinikken. Nogle gange er instruksen hængt op. Andre gange ligger instruksen i A4-mapper. Instruksen skal være på klinikken, så man kan kigge i den, hvis man er i tvivl. Den, der er delegeret til, skal kende til instruksen og rette sig efter den. Lovgivningsmæssigt kan man sætte hvem som helst til hvad som helst som delegation. Hvis der delegeres mundtligt, skal der gives en vejledende instruks. Foreholdt at T har forklaret om mundtlig delegation fra gang til gang, er det i orden, hvis der i delegationen henvises til instruksen. Hvis instruksen overholdes, er tandlægen, der har instrueret, ansvarlig. Hvis instruksen overskrides, er det den overskridende, der har ansvaret. Foreholdt dokumentet af 19. februar 2010 i bilag 9, er dette ikke en instruks. Der står ikke noget om, hvad man skal gøre. Det skal klart fremgå, om det er en rammedelegation. Der står ikke noget om de enkelte skridt i behandlingerne. I-fladet plastfyldning kan delegeres, hvis det er fast beskrevet, hvordan det skal ske, og der er en tandlæge indover. Det skal lines op, hvad der skal gøres. Nødbehandling er noget særligt. Det har man pligt til at foretage inden for sit område. Det, der er anført i bilaget, er ikke en instruks. Hvis T har lavet invasivt arbejde, skal der have været instrueret heri og kontrolleret. Sundhedsstyrelsen tog 30 tilfældige journaler med hjem fra besøget hos T. Bilag 65 er journalerne vedrørende Zir porcelænskroner. Det er tandlægeforbeholdt arbejde. Det, der i den første journals side 3 er anført under den 18. januar 2011, indikerer, at T har udført tandlægeforbeholdt arbejde. Det, der er anført på side 6 fra den 1. november 2011 kræver delegation og kontrol. Det, der i den næste journal er anført for den 13. juli 2012, er fastsættelse af en krone. Det skulle have været kontrolleret, og det skulle have været anført. Længere nede for den 1. august 2012 kan man se, at den samme krone er faldet af. Det viser, at der har været et problem med cementeringen. I den næste journal kan man på side 4 for den 28. november 2011 se, at der er fastgjort en krone. I den næste journal kan man på side 3 for den 2. maj 2012 se, at der er lavet et kirurgisk indgreb med frilæggelse af implantatet efter bedøvelse. Frilæggelse af implantatet er et kirurgisk indgreb. Det er et tandlægeforbeholdt arbejde. Man kan ikke se, om patienten tager noget blodfortyndende. Det kunne have været katastrofalt, hvis det havde været tilfældet. I den næste journal kan man på side 5 for den 7. februar 2012 se, at der igen er foretaget et kirurgisk indgreb. I den sidste journal

i bilag 65 kan man på side 6 for den 9. februar 2012 se, at 4 kroner er cementeret, og på side 7 for den 22. marts 2012 se, at der er lagt bedøvelse og foretaget kirurgisk indgreb. Igen på side 8 for den 29. juni 2012 kan man se et kirurgisk indgreb. Der er ingen instruks for alt det nævnte arbejde. Bilag 66 er journaler for behandlinger med flerfladet plast på store kindtænder. Bilag 67 er journaler for andet arbejde. For alle bilagene 65-70 gælder det, at der er tale om tandlægeforbeholdt arbejde. Tandlæger er ofte provisionslønnede. De får typisk en procentdel af omsætningen. Det er ikke normalt, at alle på en klinik kan tilgå alle journaler. Det er ejeren, der er ansvarlig for det. Foreholdt indholdet af [redacted] T's forklaring om en fejlmulighed ved cross over, har vidnet ikke hørt om sådant før. En journal er et retsgyldigt dokument, og den, der fører den, er ansvarlig for, at den er ført rigtigt. Reglerne om patientsamtykke findes i indledningen til autorisationsloven. Det informerede samtykke skal journalføres. Det står i lovgivningen, at man som patient skal have at vide, hvad der skal laves og af hvem. Hvis det ikke er den autoriserede, der udfører en given behandling, skal det oplyses enten af den, der delegerer, eller den der delegeres til, og det skal stå i den enkelte journal, at man har informeret. Det fremgår af bekendtgørelsen. I ingen af de journaler, som hun har set i denne sag, fremgår det, at der er givet sådanne oplysninger. [redacted] T har lavet invasivt arbejde. På tandlægestudiet borer man de første to år i plastiktænder. Ledningsbedøvelse kræver, at man kommer langt ind. Der er en risiko for, at patienten kan invalideres, hvis noget går galt. Der skal føres tilsyn, men det er kun relevant, hvis der er en instruks. I instrukserne står der typisk, at tandlægen skal ind over på forskellige stadier af behandlingen og kontrollere til sidst. Tandlægen skal se hver enkelt tandlægeforbeholdt opgave, som en tandplejer udfører. Efterfølgende drøftelser om aftenen kan ikke betegnes som tilsyn. Man skal være til stede og se patienten. Hvis den, der har delegeret, er borte, kan en anden træde til. Det kræver indførsel i instruks og selvfølgelig, at den tiltrædende har accepteret sin rolle. Der har i sagen her absolut ikke været tilstrækkeligt tilsyn. Som alt andet sundhedspersonale burde [redacted] T have reageret på det manglende tilsyn. Vidnet er bekendt med, at en af patienterne har klaget over behandlingen på klinikken. Tandlægeklagesystemet har afvist klagen og videregivet den til Patientombuddet under henvisning til, at behandlingen ikke var udført af en tandlæge. Patientombuddet har sagt, at de ikke kan behandle klagen, da der er tale om, at en tandplejer har udført tandlægearbejde. Det forekommer utilfredsstillende, men patienten er henvist til at føre civilt søgsmål. Hvis det i en rammedelegation er skrevet, at alle tandplejere må tage aftryk, må alle gøre dette. I en rammedelegation kan man f.eks. sige, at det er ok, at der tages aftryk til en bøjle. Hun kender kun de delegationsregler, der er anført i vejledningen om delegation fra 2009, pkt. 2.2. Den, der har delegationen, kan selv vurdere, om arbejdet kan udføres. Hun mener, at tandlægen så skal være til stede. Hvis der er foretaget rammedelegation, har tandplejerens uddannelsesniveau betydning. Graden af supervision har i princippet ikke betydning afhængig af, om der er uddelegeret til mindre eller mere erfarne personer. En instruks skal være tilgængelig. Den kan ligge på edb. Det er ikke alt tandlægeforbeholdt arbejde, der er invasivt. Nogle små-

ting er ikke invasivt. Hvis en tandplejer følger instruksen, er det sundhedspersonen, der har problemet. Hvis tandplejeren har fulgt instruksen, er det i orden. Alt kan uddelegeres. Der kan være fejl i journaler, men journaler er det, man har at forholde sig til, og de er retsgyldige dokumenter. Det, hun har læst i journalerne, har været opbygget på en måde, der får hende til at tro, at det er foregået som anført i journalerne. Hun kan ikke afvise, at det kan være rigtigt, når [redacted] T siger, at hun ikke har lavet en konkret behandling. Hvis patienterne de facto har givet et informeret samtykke, vil det være tilstrækkeligt. Noget andet er så reglerne om journalføring. Supervision "i fornødent omfang" er ikke lovmæssigt defineret. Det indgår f.eks., om sundhedspersonen "har været der". Det er det tandlægefaglige, der skal superviseres.

Vidne 5 [redacted] har forklaret, at han er faglig tandlægekonsulent i Sundhedsstyrelsen. Det har han været siden 2006. Han bistod ved politiets ransagning hos [redacted] T i 2013, fordi politiet ønskede tandlægefaglig bistand. De fik uden problemer adgang til [redacted] T's edb. Han gik efter at finde rene tandlægeydelser, som [redacted] T havde udført uden autorisation. Alle ydelser har forkortelser. Nogle af ydelserne er rene tandlægeydelser. Perioden fra den 1. januar 2011 til den 31. august 2012 var den periode, som politiet ønskede at se på. Han er bekendt med listerne i bilag 40 og 41. I bilag 40, hvor [redacted] T er betegnet med [redacted] Ta, er der tale om, at C'et er taget med af hensyn til sygesikringen, fordi tandplejer-ydernumre ikke kan afregne tandlægearbejde. Listerne for [redacted] Ta viser tandlægeforbeholdt arbejde, der er i journalen anført udført af [redacted] T. PE og PF er plastfyldninger på henholdsvis enkeltflader og flerflader. Det første totale beløb er patientandelen, mens det andet totalbeløb er tilskudsdel. Der kan ikke delegeres, hvis der skal gives tilskud. Hvis der er udført tandlægeforbeholdt arbejde, er der for en del af ydelserne regler om, at der hvad angår betaling, er en patientdel og en tilskudsdel. Hvis der delegeres, gives der ikke tilskud til invasive behandlinger, hvis arbejdet er lavet af andre end tandlæger. Hvis en klinikassistent f.eks. laver en invasiv rensning, gives der ikke tilskud her til. Regionerne kan kun se på hvilket tandlægedernummer, arbejdet er lavet. Tilskuddet til tandlægeforbeholdt arbejde kræver, at der lægges ydernummer til. Alt i bilag 40 er tandlægeforbeholdt arbejde. Bilag 41 viser ydelser, som der ikke er tilskud til. Der er faktisk her angivet at være udført en PE-behandling og en PF-behandling. Regningerne herfor må være kommet tilbage fra regionen, fordi de har at gøre med [redacted] T's tandplejer-ydernummer. Tandplejer-ydernummeret er knyttet til anden overenskomst end tandlægenes. Han har ikke før set, at tandlægeforbeholdt arbejde, som en tandplejer har udført, er påført en tandlæges ydernummer. Han var også med til at trække journalerne fra [redacted] T's klinik, men det var ved et andet besøg. De tog kun op til 5 journaler fra hver gruppe. Hvis en tandlæge er ansat, får denne normalt 35 procent af prisen for behandlingen i løn. Sådanne tandlæger er meget opsatte på, at det, de har lavet, tilskrives dem. Ydernummerindehaveren får udbetalt tilskuds pengene fra regionen. Det ville være ulovligt at oppebære et tilskud for invasivt tandlægeforbe-

holdt arbejde udført af en tandplejer. Bilag 40 og 41 samt 68 omtaler alene, hvem der producerer de givne ydelser. Man kan ikke se noget om, hvorvidt materialet er fejlbehæftet, eller om der er udstedt kreditnotaer, eller i hvilket omfang det i øvrigt er indgået i regnskabsaflæggelsen. På side 3 i bilag 68 udtrykker de to posteringer med minus 525 kr. nok, at regningerne er blevet trukket ud. Avancen på tandlægeforbeholdt arbejde er typisk 45-50%.

Vidne 6 har forklaret, at hun er tandlæge, og at hun var ansat på Virksomhed 1 fra slutningen af 2010 og et års tid frem. Hun havde gode assistenter, men manglede lidt nogle tandlæger at læne sig op ad. Hun sagde op, fordi hun ikke var glad for at være der. Hun troede først, at det var T og dennes mand, der ejede klinikken. På et tidspunkt skulle hun lave noget i relation til en klagesag på V1. Hun skrev da, at han ikke længere var på klinikken, for han kom kun en gang imellem og fik en kop kaffe. Hun udførte ikke arbejde sammen med T men det kan godt være, at de gensidigt lige har bedt hinanden om at se på en patient. Om torsdagen havde de noget generel erfaringsudveksling. Hun er bekendt med, at T nogle gange benyttede betegnelsen Ta. Hun kan at vide, at C'et stod for caries. T lavede fyldninger under denne betegnelser. Hun sagde til T og V2, at det var en dårlig idé. På et erfaringsudvekslingsmøde en torsdag drøftede de på et tidspunkt helt overordnet en patient på baggrund af et panoramarøntgenbillede. Det var en helt overordnet drøftelse. Nogen tid senere kom en af vidnets kolleger og spurgte, hvorfor vidnet havde bestemt, at der skulle foretages en bestemt omfattende behandling med udtrækning af tænder m.v. Vidnet fandt ud af, at hendes initialer stod på behandlingsplanen for den pågældende patient, der havde været drøftet på torsdagsmødet. Vidnet havde ikke lagt den pågældende behandlingsplan. Den pågældende patient sagde, at det havde været en hvidhåret tandlæge. Vidnet fik også at vide, at T havde lavet fyldninger med matricebånd. I et andet tilfælde havde T sat en krone på. T spurgte vidnet, om vidnet ville komme og se på det. Vidnet sagde, at det ikke var noget, hun havde tilstrækkelig forstand på. En anden kollega så T's arbejde. T havde gjort det forkert. Om T's fyldninger havde vidnet sagt til T, "vil du ikke i stedet spørge mig i stedet for bare at gøre det?" Hun ved ikke noget om en delegation fra V1 til T. Hun troede slet ikke, at V1 var på arbejdspladsen. Hun forlod arbejdspladsen, fordi der skete så meget, som ikke var etisk i orden. Hun sagde op over for V2 under henvisning til dette. V2 sagde til hende, at der var snakket om tingene, og at det var stoppet nu. Hun er ikke stødt på fejl ud over den førnævnte, hvor hendes navn var påført en behandling, som hun ikke havde udført. Fejl var ikke et emne, man talte om på klinikken. Den fejl som hun var udsat for, kan være sket ved netop en fejl, men det kan også været sket for at dække over udførelsen af tandlægeforbeholdt arbejde. Hun var 100% provisionslønnet. Hun havde rigeligt at lave. Der var på klinikken ikke noget økonomisk tema om, at tandplejere skulle holde sig til tandplejerarbejde. Hun ved, at T fik to klager. Den ene havde relation til den sag, hvor vidnet fejlagt

tigt var anført. Den anden havde at gøre med det implantat, som T satte forkert på.

V1 har forklaret, at han har været tandlæge i 40 år. Han ejede tidligere klinikken på Adresse 1. Der var flere tandlæger på klinikken. Den første tandplejer de fik, var T. I 2009 indgik han et samarbejde med T. Det var efter, han forgæves havde forsøgt at sælge klinikken til andre tandlæger. Der medvirkede en mægler i handlen, og der blev oprettet en kompliceret kontrakt. En del af aftalen var, at han og T hver for sig skulle have et ydernummer. Han arbejdede som tandlæge og fik en form for provision for det. Det krævede et tandlægeydernummer at kunne lave tandlægeforbeholdt arbejde. Han arbejdede fuldtid frem til januar 2011. Derefter havde han bare det tandlægefaglige ansvar. Han mødte op på klinikken. Det var højst 2-3 gange om ugen. Han behandlede stadig selv familie og nære venner. Han kom forbi, eller også blev der ringet efter ham. En tandplejer må lave alt, bare en tandlæge siger god for det og tager ansvaret for det. Han har sagt god for, at T kunne lave enfladede plastfyldninger. Det aftalte de efter, at T havde været på kursus i det. Han lagde vægt på, at T fik accept fra patienterne. Han mener ikke, at der blev skrevet noget ned om det. Forevist bilag 9 har han ikke lavet den pågældende erklæring. Han så den første gang på politistationen, da han blev afhørt i denne sag, men den svarede stort set til det, som han og T havde aftalt. Han har ingen kompetence indenfor implantater. Han er ikke bekendt med reglerne om instrukser. Disse regler kom omkring 2009. Han havde ikke sagt god for andet end enfladede behandlinger, men hvis en enfladet behandling ved nødbehandling viste sig at være tofladet, var det ok. Da han havde sin daglige gang på klinikken, så han meget af T's arbejde. Derefter gik han ud fra, at Vidne 3 havde superviseret, hvis der opstod problemer. Han og Vidne 3 havde ingen aftaler herom. Han havde ingen aftaler med de andre tandlæger om, at de skulle se på T's arbejde. Han og T har typisk talt om større behandlinger efter arbejdstids ophør. Han har været tilfreds med T's arbejde. Han har ikke udarbejdet erklæringen af 4. juni 2013 som indsat sidst i bilag 55. V2 sad ved tasterne. Der er smurt tykt på, og han er nu ked af, at han har underskrevet erklæringen. Der var f.eks. ikke tale om, at T ringede ofte. Det gjorde hun måske et par gange. Erklæringen af 5. november 2013 til allersidst i bilag 55 har han underskrevet. Det er ikke noget, han har skrevet. Det er ikke rigtigt, at han helt sikkert ved, at T har fået tjekket langt størstedelen af sit arbejde og især det mere krævende. Noget sådant ved han ikke helt sikkert. Det er dumt, at han har skrevet erklæringen under. Han var dog ikke presset til at skrive den under. Han så ikke tilskuds pengene fra regionen. Der var en fuldmagt i banken om, at T kunne føre disse penge fra hans konto over til sin konto. Det lå i kontrakten, som mægleren havde lavet. Resten af det, der står i de to breve, er udtryk for virkeligheden. Det som han har sagt god for overfor T, var enfladede fyldninger, som han vidste var ret lette for hende at lave med hendes erfaring og kursus. T var god til

at udføre sit arbejde. Han ved det ikke, men kan ikke forestille sig, at T har givet udtryk for, at hun er tandlæge. Han har sagt god for udførelse af simple fortandsfyldninger på en flade. Aftrykstagning til proteser kan enhver tandplejer udføre. Det samme gælder fastcementering af kroner. Det har han overværet T udføre. Aftagelig protese er, når der skal laves en delprotese. Bilag 9 udtrykker essensen for det, de da havde talt om. Han vidste da ikke, hvad tilstrækkelig supervision var. Han spurgte regionen om, hvad der skulle til, og han fik at vide, at det skulle være i fornødent omfang. Han kunne ikke få det specificeret. Tandlægeforbeholdt arbejde var en mindre del af T's arbejde. Dental suite er først blevet indført, da T kom til. Han ved ikke, om der er fejlkilder i systemet. Han har ikke hørt nogen tale om fejlkilder i systemet. Avancen for tandlægeforbeholdt arbejde er typisk 50%.

Vidne 7 har forklaret, at hun er tandlæge, og at hun i perioden januar 2010 - september 2011 var ansat i tandlægeklinikken på Adresse 1. Hun brød sig ikke om at være der, fordi der var en ubehagelig tone. Hun opdagede på et tidspunkt, at T satte kroner på under vidnets navn, uden at vidnet havde kontrolleret det. Det skete flere gange, og hun sagde, at det skulle holde op. Måske er det også forekommet, uden at vidnet har opdaget det. Vidnet skulle have set kronerne, inden de blev sat fast. I øvrigt har hun ikke set T foretage andet tandlægeforbeholdt arbejde. Hun var ikke bekendt med, at V1 havde delegeret arbejdet til T. Vidnet havde ikke hørt om det. Hun påtalte det med kronerne overfor V2 og T. De sagde, at det ikke ville ske igen, men det gjorde det. Hun har oplevet, at T har spurgt hende til råds, primært om diagnoser, som T måtte stille. Hun ved, at Vidne 6 påtalte noget lignende som hende. Hun husker ikke, om der på klinikken blev talt om T's måde at agere på. Hun stoppede på grund af det, der blev foretaget i hendes navn. I starten kom V1 næsten hver dag. I den sidste tid vidnet var der, så hun kan ikke se, hvem der skrev initialerne ind. Ellers oplevede hun ikke problemer med systemet, og hun har heller ikke hørt snak herom.

Vidne 8 har forklaret, at han i nogle år var patient på Virksomhed 1, mens T var der. Han er blevet behandlet af T og af andre. Som tandplejer var det T, der behandlede ham. De forskellige personers funktioner stod klart for ham. Han blev elektronisk indkaldt til halvårseftersyn. I indkaldelserne stod der til sidst "Med venlig hilsen tandplejer T". T har lavet de sædvanlige eftersyn og rensninger på ham. Det tog vel 20 minutter pr. gang. T har ikke over for ham udgivet sig for at være tandlæge.

Vidne 9 har forklaret, at hun fra 2010 til 2012 var patient på Virksomhed 1. Til eftersyn var T som tandplejer fast tilknyttet hende. Der har været tandlæger med inde at kigge. Hos T fik hun lavet tandrensninger og tandeftersyn. Derudover var der en tandlæge inde at

se på i forbindelse med, at hun fik lavet noget med en visdomstand. Hun har aldrig haft opfattelse af, at [redacted] T virkede som andet end tandplejer. Når man blev behandlet, kørte der en skærm, som man kunne se. På den kunne man se tandklinikens personale anført med navne og titler.

[redacted] Vidne 10 har forklaret, at hun i 30 år var patient på [redacted] Virksomhed 1 [redacted]. I 2011 startede hun på en stor behandling. På klinikken blev hun først behandlet af en, der hedder [redacted] Vidne 7. Så kom der en ny tandlæge, og nu er hun vel i gang med nummer tre eller fire. [redacted] T har foretaget eftersyn, tandrensninger og taget røntgenbilleder af hende. Det har ikke givet anledning til problemer. Hun mener, at [redacted] T er klinikassistent. Hun ved, at [redacted] T ikke er tandlæge. Det har [redacted] T fortalt hende. [redacted] T har således ikke udgivet sig for at være tandlæge. Vidnet tror, at hun blev indkaldt ved sms.

[redacted] Vidne 11 har forklaret, at hun var patient på [redacted] Virksomhed 1 [redacted]. Hun var hos [redacted] V1 før [redacted] T overtog. Hun var patient frem til 2012/2013. På klinikken blev hun behandlet af forskellige personer, herunder [redacted] T. Til at starte med kendte hun ikke [redacted] T's funktion på klinikken. I forbindelse med at hun fik lavet et implantat, sagde [redacted] T at hun lige skulle have en tandlæge ind over. Vidnet googlede så og fandt ud af, at [redacted] T var tandplejer. Vidnet plejede at bestille tid og fik så en sms. [redacted] T havde stået for at tage aftrykket til implantatet. [redacted] T sagde, at hun havde opgaven efter aftale. Da implantatet skulle sættes fast, var der problemer med, at det ikke ville sidde fast, og der kom en tandlæge ind over. Den pågældende tand havde [redacted] V1 først sat en krone på. Kronen holdt ikke, og det pågældende implantat kom så på. Hun har ikke haft gener af [redacted] T's arbejde. Vidnet fik erstatning for det arbejde, som [redacted] V1 havde lavet med kronen.

[redacted] Vidne 12 har forklaret, at han blev patient på [redacted] Virksomhed 1 [redacted] i 2010 eller 2011. Han var tilknyttet [redacted] T som tandplejer. Han blev også på klinikken behandlet af andre, herunder nogle tandlæger, men han husker ikke navnene på dem. En kvindelig tandlæge skiftede nogle fyldninger på ham. [redacted] T behandlede ham for noget paradentose. [redacted] T lavede også almindelige eftersyn på ham. Indkaldelserne kom pr. e-mail eller sms. Han mener ikke, at man på indkaldelserne kunne se, hvem man skulle møde hos. [redacted] T præsenterede sig vist som tandplejer. Han husker ikke, at man på klinikken kunne se noget om de ansattes funktioner på klinikken. Han husker ikke noget om en skærm, man kunne se i forbindelse med behandlingerne. [redacted] T har ikke over for ham udgivet sig for at være tandlæge. [redacted] T's arbejde har ikke givet ham problemer.

[redacted] Vidne 13 har forklaret, at hun var patient på [redacted] Virksomhed 1 [redacted]. Hun kom der første gang i 2011. Hun er blevet behandlet af [redacted] T. Hun er også blevet behandlet af andre. Hun husker ikke hvem. [redacted] T

■ har nok sagt, at hun var tandplejer. ■ T lavede noget forberedende arbejde på hende. Selve arbejdet skulle laves af en tandlæge i Aarhus. ■ T har ikke over for hende udgivet sig for at være tandlæge. Hun har ikke haft problemer med ■ T's ■ arbejde.

■ V2 har forklaret, at han er tiltaltes mand. Han er i dag arbejdsløs. Han var tidligere administrationschef på klinikken. ■ T havde et ønske om at blive selvstændig, og han støttede hende. ■ T kom ind hos ■ V1 og de fandt ud af, at det var et godt sted til et eventuelt partnerskab. De gik i dialog med ■ V1 om det, og det var vidnet, der stod for det omfattende praktiske arbejde i den forbindelse. Han håndterede alt det, der ikke foregik i munden på patienterne, og han blev administrationschef på klinikken, da samarbejdet blev startet. Samarbejdet mellem ■ V1 og ■ T gik på, at ■ V1 skulle fortsætte i sit tandlægefirma, men at ■ T skulle købe alt hardwaren, overtage lokalerne og personalet. Hun skulle også have retten til at behandle patienterne på tandplejerdelen. ■ V1 stod så tilbage med lidt tandlægemæssigt, herunder med sit praksisnummer. Det var to virksomheder, der arbejdede sammen. ■ V1 blev også ansat i ■ T's selskab til at varetage den administrative rolle som ansvarshavende tandlæge. Han blev også ansat med henblik på at få en del af sin egen omsætning. Der var mange rådgivere inde over købet og samarbejdet, for eksempel mægler, advokat og revisor. Der var et meget omfangsrigt materiale. Det var nødvendigt for at få det til at hænge sammen i forhold til reglerne. Ydelserne fra regionen for tilskudsberettiget tandlægearbejde gik til ■ V1's konto. ■ T var tandplejer i dagligdagen. Hun indtog også lidt en lederrolle, men det var ham som administrationschef, der stod for ledelsen. ■ T var direktør for såvel driftselskabet som holdingselskabet. Disse selskaber er i dag begge gået konkurs på grund af denne sag. Der er aldrig blevet udloddet noget fra nogen af selskaberne. Det er altid ham, der har haft kontakten til revisor. Den gennemsnitlige avance for tandlægeforbeholdt arbejde er på 3-6, maksimalt 10%, Foreholdt forklaringer om, at avancen er 40-50%, forklarede vidnet, at det i givet fald er dækningsbidrag 1. Den reelle avance er meget lavere, som han har forklaret. I perioden var de allerede økonomisk presset, fordi de blev modarbejdet. Det gav store udgifter til revisor og advokat med videre. ■ T var tandplejer på klinikken. Hun har udført tandlægeforbeholdt arbejde. Det havde hun lov til. De undersøgte, hvad der skulle til, for at hun i det hele taget kunne starte. De prøvede at spørge Tandlægeforeningen og Tandplejerforeningen og andre rådgivere om, hvad der skulle til, for at kunne lave en rammedelegation. Det var ■ V1, der spurgte Tandlægeforeningen. De spurgte også mægleren, om der fandtes nogle fortrykte rammedelegationer. Alle steder var svarene negative. De kunne kun blive henvist til vejledninger og instrukser. De fandt disse vejledninger og instrukser og brugte dem til at lave deres rammedelegation. Det var ham, der nedfældede rammedelegationen i bilag 9. Inden de gik til rådgiverne, var spørgsmålet om delegation et emne på et møde mellem dem og ■ V1. De talte om tingene, og vidnet tog noter. Vidnet lavede senere bilag 9 på baggrund af sine notater. Efter forudgående aftale blev bilag 9 senere forevist for ■ T og ■ V1, og derefter

ter blev rammedelegationen lagt til side. Formuleringen i rammedelegationen er hans, men indholdet er **V1's**. De havde problemer med at finde ud af, om der skulle laves en instruks. Alt det materiale de så på, pegede på, at det kun skulle gøres, når der var tale om større enheder, for eksempel en hospitalsafdeling, men at det ikke skulle ske, når den person, som der blev delegeret til, havde stået i mesterlære og kunne lave alt. Det ville være helt omsonst, at **T** skulle kigge i en instruks, når hun vidste alt, hvad der skulle ske. Han tog så beslutningen om, at de ikke lavede en instruks. Han ved nu, at der findes vejledninger om instrukser, og om, hvad disse skal indeholde. Han opfattede **T** som værende fuldt ud instrueret i de opgaver, der var omfattet af rammedelegationen. **T** var fra starten i 2009 ligeså stille begyndt at blive oplært af **V1**. Hun havde også taget carries-kurset og implantat-kurset. **T** kunne ikke instrueres bedre. En instruks ville bare være i vejen. Rammedelegationen i bilag 9 lå i pengeskabet på hjemmeadressen. Der har også ligget en indscannet kopi på edb, som **T** ville have kunnet fundet frem til med lidt hjælp. **V1** var fuldtid på klinikken frem til udgangen af 2010. Den uddelegerende tandlæge skal supervisere i tilstrækkeligt omfang. Hvad der er tilstrækkeligt omfang afhænger af, hvad den, der skal superviseres, kan. Efter vidnets opfattelse foretog **V1** tilstrækkelig supervision. Efter **V1** stoppede med at komme fast på klinikken, kom han der sporadisk, men man kunne altid få fat i ham på telefonen. **Vidne 3** var **V1's** forlængede arm på klinikken og havde forpligtelsen til at supervisere personalet. **Vidne 3** fik en forhøjet provision for at stå som supervisor, navnlig for de yngre tandlæger, men også for **T**. **T** udførte mindst 2.500 behandlinger om året. Af disse var ca. 20-30 tandlægeforbeholdt arbejde. Han har bedt politiet om at måtte afgive forklaring, men det har politiet ikke ønsket. Foreholdt bilag 40 og 41 er der tale om udtræk fra klinikkens statistikmodul. Bilagene viser en grovudfakturering uden korrektion for fejlkilder. Materialet er hverken afstemt i forhold til bogholderi eller journal. Der kan ikke aflønnes ud fra listerne, som er så upræcise, som de kan være. Erklæringerne af 4. juni og 5. november 2013 i slutningen af bilag 55 har **V1** begge underskrevet i vidnes nærvær. Begge erklæringer blev udfærdiget af ham efter møder med **V1**. De talte om, at det var en fornuftig idé at skrive om, hvad der var sket. Vidnet nedfældede det, og **V1** underskrev. De havde forsøgt at forklare sig, men var blevet afvist, så derfor ville de lave et officielt dokument. **V1** var ikke modvillig. Der var taget notater om deres drøftelser. **V1** læste dokumenterne, og der blev lavet flere korrekturer på dem. Når en ny patient meldte sig, hørte man typisk, hvad den pågældende havde af forventninger og behandlingsbehov, herunder om der var brug for en tandlæge eller en tandplejer. Herefter skete indkaldelsen af patienten i den form, som patienten foretrak. Ved indkaldelsen var der angivet, hvilken behandler, ved navn og stillingsbetegnelse, patienten skulle indtil. Ved det første møde kom behandleren så og præsenterede sig med navn og stillingsbetegnelse. Efterfølgende indkaldelser skete på samme måde. Såvel i venteværelset som på en skærm, som patienten kunne se under behandlingen, kørte der tv-spots, hvori der blev præsenteret forskellige behandlin-

ger og behandlere. Ingen patienter har oplevet [T] som tandlæge. [Vidne 14] har som den eneste klaget over [T]. [Vidne 14] synes, at [T] har ageret som tandlæge. Klagen blev parkeret i et nævn, som ikke kunne tage stilling til den. Denne sag er opstået, fordi Tandlægeforeningen var fået skyts i ærmet til at slå hul i det faktum, at andre end tandlæger kan drive tandlægeklinikker. Det har Tandlægeforeningen haft noget imod fra begyndelsen. [V1] fik på et tidspunkt inddraget sin autorisation af Sundhedsstyrelsen, mens der blev undersøgt, om han havde gjort noget forkert. [V1] fik at vide, at der kunne gå op til 2 år med undersøgelsen. Dermed forsvandt klinikkens ydernummer. Efter klinikken var gået konkurs, talte [V1] med [Vidne 4] og 2 dage efter fik [V1] sin autorisation tilbage. Deres ansatte tandlæger har været under pres af Tandlægeforeningen. Tandlæger, der har været interesseret i ansættelse, har droppet deres interesse efter pres fra Tandlægeforeningen. Deres ansatte er også blevet ringet op og truet til at sige op, hvis de ikke ville miste deres autorisation. Det har ført til tandlægeflugt. Tandlægeflugten og anden dårlig omtale knyttet til denne sag, førte til patientflugt. Han har lige knap færdiggjort en ingeniøruddannelse, og han har arbejdet som ingeniør. Det begyndte at gå dårligt for klinikken i kølvandet på jagten på [T] og de ansatte. Det gav dårlig omtale. Alt det førte til patientflugten. Hans grundlag for at sige, at [T] var godt rustet til at udføre tandlægearbejde, er, at han kender reglementet og skønner alle regler mere end rigeligt overholdt. De brugte vejledningerne fra Sundhedsstyrelsen som grundlag for rammedelegationen. Supervisionen har været tilstrækkelig i forhold til, at [T] nok samlet set har lavet tandlægearbejde svarende til 2 dages arbejde om året. [V1] nikkede godkendende til bilag 9. Ingen vidste da, at det var et vigtigt dokument. Erklæringerne i bilag 55 var ikke bare en del af en dagligdag. Politiet ringede og spurgte, om de havde papirer på, hvad der var [T's] funktion på klinikken, og hvad hun lavede der. Det var noget uklart, hvad politiet ville. Havde politiet spurgt til en rammedelegation, ville det have været lettere. Forholdt at [Vidne 7] skulle have bedt ham og [T] om at få stoppet, at der blev skrevet noget på [Vidne 7's] initialer, forklarede vidnet, at han er bekendt med, at noget var blevet skrevet i [Vidne 7's] initialer. Det var hun ked af, men han tvivler på, at det var årsagen til, at hun sagde op.

[Vidne 15] har forklaret, at han var patient på [Virksomhed 1] i 8 måneder i 2010/2011. Han er blevet behandlet af flere personer, blandt andet [T]. Han fik indtryk af, at [T] var uddannet klinikassistent. Han havde bestemt ikke indtryk af, at hun var tandlæge. [T] har taget og gennemgået røntgenbilleder af ham og givet ham forslag til behandling. Hun har også givet ham et tilbud, da han skulle have udført et ret omfattende stykke arbejde. Han har aldrig haft klager over [T's] arbejde. Han har haft problemer med noget, som en specialtandlæge har udført.

[Vidne 16] har forklaret, at han var patient på [Virksomhed 1]

■ Først havde han ■ V1 som tandlæge i mange år. ■ T har behandlet ham. Det har andre også. Han vidste, at ■ T var klinikassistent. Hun har ikke oplyst, at hun var tandlæge. ■ T udførte rensninger og eftersyn af ham. Han kan ikke huske, om hun også har udført en enkelt fyldning. Han har ikke haft problemer med hendes arbejde. Når han skulle til tandlæge, blev han indkaldt ved brev. Han kan ikke huske, om det af brevet fremgik, hvem han skulle ind til.

■ Vidne 17 har forklaret, at han har været patient på Virksomhed 1 ■ i måske 60 år. Han er kommet hos forskellige. ■ T har tandrenset ham. Han kendte ikke ■ T's funktion. Han havde ikke indtryk af, at ■ T var tandlæge. Hun sagde, at hun var tandplejer. Intet af ■ T's arbejde har givet ham problemer.

■ Vidne 18 har forklaret, at han var patient på ■ Virksomhed 1 Han har kun været der til én behandling. Han kom der, fordi han skulle have foretaget et implantat. Det var i april 2012. ■ T gav ham først telefonisk en pris. Han kom til undersøgelse og mødte da ■ T Han vidste da ikke, hvilken funktion ■ T havde. Det fandt han først ud af, da Sundhedsstyrelsen henvendte sig til ham. ■ T foretog opmålingerne til implantatet. En tandlæge foretog en lang boring op i kæben på ham. ■ T var da assisterende, vist nok fordi tandlægens egen assistent da var syg. Kronen satte ■ T på. Den føltes for stor. Den blev alligevel presset på, hvilket betød, at han blev bange for kronen på nabotanden, som føltes løs. Han kom ned på klinikken, og ■ T og en mand, nok en tandlæge, så på det. Konklusionen var, at tanden nok skulle sætte sig fast igen, og det har den da også gjort.

■ Vidne 19 har forklaret, at han begyndte at komme på tandklinikken i ■ By 1 hos ■ V1, da han blev 18 år. Han kom vist før ■ T men begyndte at komme hos hende, da hun kom til. Han kom dog også hos andre behandlere. Han ved ikke, om ■ T var tandlæge eller klinikassistent. ■ T rensede tænder på ham med videre. Hun har ikke sagt, at hun var tandlæge. Det var ikke ■ T der lavede hans fyldninger. Han har to implantater. Det var en tandlæge, der rev tænderne ud. Han blev indkaldt til tandlæge ved kort. Han kan ikke huske, om der stod på kortet, hvem han skulle ind til. På et tidspunkt knækkede en krone på et af hans implantater. Det har han og ■ T løst. ■ T betalte for hans tandlægeregning i Australien, hvor det skete, og hvor han fik kronen sat fast. ■ T betalte straks. Han følte sig godt behandlet. Det var en, der hed ■ P3 som satte de to implantater i i Aarhus. Der var lidt bøvvl, da en amerikansk tandlæge satte kronen på.

Person 3 (P3)

■ Vidne 14 har som vidne forklaret, at hun blev patient ved tandlægeklinikken på ■ Adresse 1 i ■ By 1 i begyndelsen af 2011. I første omgang skulle hun bare bruge et screeningsbillede med henblik på behandling i Tyrkiet. Hun fandt ud af, at screeningsbilledet kunne tages på klinik-

ken. Hun skulle have lavet nogle implantater. Hun blev præsenteret for en tandlæge, [Vidne 3] som sagde, hvad der skulle laves. [T] sagde, at det var bedst, at opgaven blev udført her. [Vidne 3] lavede hendes kroner. [T] satte kronerne på hendes implantater. En af kronerne blev sat forkert på. [T] havde sagt, at [Vidne 3] ikke havde forstand på at sætte kroner på. [T] sagde, at hun var tandplejer. Vidnet var ikke klar over, hvad forskellige faggrupper måtte lave. Det endte med, at hun brokkede sig til [Vidne 3] over forløbet, som hun fandt vanvittigt. Kronerne havde ingen kontakt. De matchede ikke. En krone passede slet ikke, men [T] kunne ikke få den af. Vidnet bad på et tidspunkt om en garantiskrivelse. Den lavede [V2] men den var intet værd. Det samlede forløb varede 1-1½ år. Hun blev behandlet ad flere gange. Hun måtte komme igen og igen. Til sidst måtte den krone, som ikke kunne komme af, bores af. Der om en ny krone, men den kunne [T] ikke sætte på. Så kom der en tredje krone, som [T] satte på. Undervejs var [T] meget usikker. Hun tabte ting ned i halsen på vidnet. Vidnet mener at have betalt ca. 168.000 kr. i alt for sit behandlingsforløb. Hun går nu hos en tandlæge i Herning. Arbejdet fra klinikken i [By 1] er ikke blevet lavet om, men der er en krone, som ikke sidder fast. I forløbet holdt hun gode miner til slet spil. Hun har af [T] fået 1.500 kr. i kompensation for det bøvlede forløb. Vidnet har klaget over sagen, men ingen har kunnet tage sig at klagen, fordi [T] er tandplejer.

[Vidne 3] har som vidne forklaret, at han er tandlæge, og at han fra den 1. juli 2007 til juli 2012 var ansat i tandklinikken på [Adresse 1] i [By 1]. I begyndelsen var det et fint sted at arbejde, men da [T] og hendes mand overtog stedet, blev det ringere og ringere. I starten havde tandplejerne fikserede opgaver. Tandlægerne stod for det reparative. [T] gik dog i gang med at udføre sådant arbejde. [T] gik i gang med at lave store behandlingsplaner. Alle tandlægerne påtalte det og sagde, at det ville ende galt. [T] reagerede ikke og fortsatte bare. [T] lavede proteser. Hun indsatte kroner på implantater. Hun lavede store plastfyldninger og trak tænder ud. Når han opdagede sådant arbejde, påtalte han det. Ham bekendt havde [V1] ikke delegeret noget til [T]. Måske en gang i begyndelsen af forløbet har [T] spurgt ham til råds. Han selv førte intet tilsyn med [T's] arbejde. Det var der heller ikke andre, der gjorde. Han lavede en bro på [Vidne 14]. Han kunne have sat kroner på [Vidne 14's] tænder. Han blev smidt ud i form af en bortvisning, fordi [T] og hendes mand var træt af, at han påtalte deres fusk. De fandt dog på en undskyldning om, at han skulle have foretaget en forkert afregning af en behandling af et familiedlem. Han har ikke oplevet problemer med klinikens journalsystem, som han ikke kan huske hvad hedder. [T] brugte på et tidspunkt [Vidne 6's] initialer, men ellers kender han ikke til, at behandlinger skulle være tilskrevet en forkert behandler. Han har ikke anmeldt klinikken eller [T] til en offentlig myndighed. [V1's] rolle var formelt sådan, at

██████ T ██████ brugte hans ydernummer. Til at begynde med fortsatte V1 selv på klinikken. Vidnet tror ikke, at der var det store samarbejde mellem ██████ T ██████ og V1. Vidnet har ikke set en delegationsaftale eller talt med V1 om en sådan. Tandlægen skal stå og ånde tandplejeren i nakken, hvis hun skal udføre de opgaver, som ██████ T ██████ har udført. Han ved ikke noget om ██████ T's ██████ efteruddannelse. ██████ T's ██████ andel af tandlægeforbeholdt arbejde blev større og større.

██████ Vidne 20 ██████ har som vidne forklaret, at hun er ansat på tandlægeklinikken på ██████ Adresse 1 ██████ i ██████ By 1 ██████. Hun har arbejdet der i fem år. Hun er klinikassistent. Det er en god arbejdsplads og var det også, da ██████ T ██████ havde klinikken. Klinikassistenter assisterer mest tandlæger. Hun har assisteret ██████ T ██████ meget lidt. Det var med undersøgelser. Hun kender ikke til, om ██████ T ██████ har udført tandlægeforbeholdt arbejde. Hun har ikke oplevet det. Hun ved ikke, om V1 har delegeret arbejde til ██████ T ██████. Hun har oplevet, at ██████ T ██████ har spurgt tandlæger til råds. Nogle gange er der også blevet hentet en tandlæge. Foreholdt sin forklaring til politirapport, bilag 52, side 2, vedrørende det anførte om "EX" og "PE", er det rigtigt, at hun har forklaret sådan til politiet. Hun kan ikke huske, om der var en tandlæge inde over ved de enkeltfladede plastfyldninger. Patienterne mødte ██████ T ██████ som tandplejer. Hun har aldrig hørt ██████ T ██████ udgive sig for andet end som tandplejer.

██████ Vidne 21 ██████ har som vidne forklaret, at hun er ansat som klinikassistent i tandlægeklinikken på ██████ Adresse 1 ██████ i ██████ By 1 ██████. Hun var der også, mens ██████ T ██████ havde klinikken. Hun har primært assisteret tandlæger, men hun har også assisteret ██████ T ██████ blandt andet med tandrensninger og undersøgelser. Hun kender ikke grænsen mellem tandlægearbejde og tandplejerarbejde. Hun har assisteret ██████ T ██████ med at lave små plastfyldninger i fortænder. Hun kan ikke sige, om der har været tale om flerfladede fyldninger. Hun har ikke set ██████ T ██████ trække tænder ud. Hun har ikke set ██████ T ██████ lave implantater eller præparere til kroner. Hun kan ikke huske, om hun har set ██████ T ██████ lave andet kronearbejde. Hun har ikke set ██████ T ██████ lave proteser. Hun ved ikke, om V1 havde givet ██████ T ██████ lov til at lave bestemt arbejde. Hun kan ikke huske, at ██████ T ██████ har spurgt tandlæger til råds. Foreholdt sin forklaring til politirapport, bilag 51, side 2, 3.-5. afsnit, kan det godt passe, at hun har forklaret sådan til politiet. ██████ T ██████ har cementeret nogle kroner. Det er rigtigt, at de sammen havde været på kursus i USA. Foreholdt samme bilag, side 2, 6. afsnit - side 3, 1. afsnit, kan hun ikke huske, om hun har forklaret sådan til politiet. Hun husker ikke i dag, om hun har assisteret ██████ T ██████ som anført i rapporten. ██████ T ██████ mødte kunderne som tandplejer. Hun har aldrig oplevet, at ██████ T ██████ udgav sig for at være tandlæge.

██████ Vidne 22 ██████ har som vidne forklaret, at hun var ansat som klinikassistent i tandlægeklinikken på ██████ Adresse 1 ██████ i ██████ By 1 ██████ fra 2004-

2013. Det var fint at være ansat der, da [T] havde klinikken. Vidnet bistod både tandlæger og tandplejere. Hun har assisteret [T] med tandplejerarbejde såsom tandrensninger og tandeftersyn. Hun har også assisteret [T] med at udføre enkeltfladede fyldninger. Det har hun gjort måske 10 gange. Hun husker ikke, om der var en tandlæge inde over i forbindelse med disse fyldninger. Hun har ikke set [T] lave andet tandlægeforbeholdt arbejde. På klinikken var tandlægenes forhold til [T] ikke altid godt. Begge parter var frustrerede. Det var svært at forstå, hvad problemet egentlig var. [T] mødte kunderne som tandplejer. [T] har aldrig givet udtryk for at være tandlæge. [T] har altid peget opad, hvis der var noget, hun ikke kunne klare.

Vidne 23 har som vidne forklaret, at han var kunde i klinikken på Adresse 1 i By 1 i 3-4 år, herunder mens [T] havde klinikken. Han er blevet behandlet af [T] men også af forskellige tandlæger. [T] var klinikassistent. Hun har lavet noget paradontosebehandling på ham. Han har oplevet at gå fra [T], der havde lavet noget arbejde på ham, til en tandlæge, der så har kigget på ham efterfølgende.

Vidne 24 har som vidne forklaret, at hun var kunde i tandklinikken, mens [T] ejede den. [T] har rensset hendes tænder og vist også taget et røntgenbillede. Vidnet mener ikke, at hun har været betjent af tandlæger. [T] har ikke givet indtryk af at være tandlæge, og hun har heller ikke lavet noget, som vidnet har opfattet som tandlægearbejde. Vidnet kender dog ikke grænsen mellem tandlægearbejde og andet arbejde.

Vidne 25 har som vidne forklaret, at han har været kunde på tandlægeklinikken, mens [T] har været der. Hun har kun taget et billede af hans tænder og rensset dem. [T] havde vist et navneskilt, hvor der stod, at hun var tandplejer.

Rettens begrundelse og afgørelse

Tiltalte er ved sagens anklageskrift af den 17. juli 2014 tiltalt for overtrædelse af autorisationslovens §§ 78 og 79, jf. 47, stk. 2, og stk. 3, ved i en angiven periode og på et angivet sted at have udøvet tandlægeforbeholdt virksomhed uden at have autorisation som tandlæge, idet hun ifølge anklageskriftet i 29 tilfælde skulle have foretaget tandlægeforbeholdt behandling af patienter, og herved have handlet på en måde, der var egnet til at vække forestilling om, at hun havde autorisation som tandlæge.

Uanset at tandlægevirksomhed efter lovgivningen, herunder bekendtgørelse 1219 af 11. december 2009 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed), kan

delegeres, findes det ikke at udgøre en mangel ved anklageskriftet i forhold til kravene i retsplejelovens § 834, stk. 2, nr. 4, at der i anklageskriftet ikke er en særlig angivelse af, at kravene til delegation ikke er opfyldt. Med bemærkning om, at forsvaret under sagen har fremlagt diverse dokumenter til belysning af delegationsforholdene vedrørende tiltaltes virksomhed, finder retten endvidere, at tiltalte angående delegationsforholdene har haft mulighed for at tilrettelægge sit forsvar forsvarligt.

I relation til de 29 tilfælde, hvor tiltalte efter anklageskriftet skulle have foretaget tandlægeforbeholdt behandling af patienter, er der med anklageskriftet fremlagt journaler med fremhævelse af tandlægeforholdt arbejde. Efter en samlet vurdering og under hensyn til sagens karakter finder retten, at anklageskriftet indeholder en sådan beskrivelse af de forhold, der er rejst tiltale for, at tiltalte har reel mulighed for at vide, hvad tiltalen går ud på, og således at hun har kunnet tilrettelægge sit forsvar forsvarligt.

Kravene i retsplejelovens § 834, stk. 2, nr. 4, til beskrivelsen af det forhold, der rejses tiltale for, er således opfyldt, og tiltaltes afvisningspåstand tages derfor ikke til følge.

Tiltalte, der ikke har autorisation som tandlæge, har forklaret, at hun brugte initialerne **Ta**, når hun udførte tandlægeforbeholdt arbejde. Der er under sagen fremlagt journaler, hvorefter initialerne **Ta** i 29 tilfælde er anført i forbindelse med behandlinger, som det efter **Vidne 4's** forklaring må lægges til grund, er tandlægeforbeholdt.

Tiltaltes forklaring om mulige fejkilder i forbindelse med anførelsen af initialerne i journalerne, støttes ikke troværdigt af andre oplysninger i sagen, og det findes herefter bevist, at tiltalte - som anført i tiltalen - uden at have autorisation som tandlæge, i 29 tilfælde foretog tandlægeforbeholdt behandling af patienter.

Tiltalte havde lovligt kunnet udføre disse behandlinger, hvis lovgivningens krav til delegation og instruks havde været opfyldt.

Vedrørende spørgsmålene om delegation må det imidlertid efter **V1's** forklaring lægges til grund, at den fremlagte skrivelse af 19. februar 2010, ikke hidrører fra ham, og at han i øvrigt ikke havde udarbejdet nogen skriftlig delegation til **T** eller instruktioner for udførelsen af de forskellige arbejder.

Det lægges efter de under sagen afgivne forklaringer fra de andre tandlæger, som i gerningsperioden var ansat på tandlægeklinikken, endvidere til grund, at **V1** i perioden ikke instruerede **T** i forbindelse med hendes udførelse af det tandlægeforholdte arbejde, og at de pågældende tandlæger heller ikke selv instruerede **T**.

Kravene til delegation og instruks har efter det anførte ikke været opfyldt, og

tiltalte har således ikke lovligt kunnet udføre behandlingerne.

Tiltalte, der gennem selskaber drev tandlægeklinikken, og herunder - gennem anvendelse af [REDACTED] V1's ydernummer - fik offentlige tilskud til tandlægeforbeholdt arbejde udført af hende, burde i det mindste have indset, at hun ikke lovligt kunne udføre de omhandlede behandlinger.

Ved at have udført de nævnte behandlinger har tiltalte handlet på en måde, der var egnet til at vække forestilling om, at hun havde autorisation som tandlæge.

Efter det anførte er tiltalte skyldig i overensstemmelse med den rejste tiltale.

Formålet med autorisationsloven og de hertil knyttede regler om delegation og tilsyn er blandt andet af hensyn til patientsikkerheden at sikre, at kvalificerede personer varetager opgaverne i sundhedsvæsenet. Dette hensyn har været tilsidesat af tiltalte i denne sag, og tilsidesættelsen er sket i forbindelse med tiltaltes ejerskab - gennem selskaber - af en tandlægeklinik. Henset til det anførte og til omfanget af de af de tiltalte udførte behandlinger, findes bøden, der fastsættes i medfør af autorisationslovens § 78, jf. § 47, stk. 2, og § 79, jf. 47, stk. 3, passende at kunne fastsættes til 50.000 kr.

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Der foreligger ikke oplysninger om, at fortjenesten ved behandlingerne skulle være tilgået et andet retssubjekt end det selskab, i hvis regi tandlægeklinikken blev drevet. Herefter, og da der ikke foreligger oplysninger, der kan føre til et andet resultat, frifindes tiltalte for den nedlagte konfiskationspåstand.

Thi kendes for ret:

[REDACTED] T [REDACTED] skal betale en bøde på 50.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 20 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Dommer